

༄༅། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྷེ་གནས་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS75866	ImageGroup:	I8LS75868
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	བློ་བྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཁྱིད་བློ་དམན་འཇུག་བདེར་བཀོད་པ་བྱང་ཅུབ་གཞུང་ལམ། blo sbyong don bdun ma'i khrid blo dman 'jug bder bkod pa byang chub gzhung lam/
Author:	བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས། blo gros mtha' yas
Descriptor:	n/a
Original Publication:	dpal mnyam med bka' gdams pa'i chos skor;/n/a
Place:	[s.l.]
Publisher:	[s.n.]
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

དཔལ་མཉམ་མེད་བཀའ་གདམས་པའི་ཆོས་རྒྱུད།

སྒྲོ་སྒྲུང་དོན་བདུན་མའི་བྲིད་སྒྲོ་དམན་

འཇུག་བདེར་བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་

གཞུང་ལམ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། — འཇམ་མགོན་སྒྲོ་བློ་མཐའ་ཡས།

ཆོས་སྒྲིག་པ། — སོག་འོད་དུང་།

༡༡། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་སྒྲུང་དོན་བདུན་མའི་
ཁྱིད་ཡིག་སྒྲོ་དམན་འཇུག་བདེར་བཀོད་
པ་བྱང་རྒྱལ་གཞུང་ལམ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

གུ་རུ་བུ་རྩ་བོ་རྩི་ས་དེ་སྒྲེ་ན་མ། །
བྱམས་པའི་འཁོར་ལོ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ། །
དོན་གཉིས་སྒྲུགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །
བྱལ་མཆོག་ཞབས་ཀྱི་པ་རྩོ་ནི། །
མི་སྒྲུང་དད་པས་གཙུག་དུ་བཅིང་། །
དཔའ་བོ་སྒྲིང་རྒྱུ་བཟུང་ནས། །

སྤྱིད་འགོ་ཕྱག་བཟུལ་མཆོ་ལས་སྒྲོལ། །
འཇམ་དཔལ་སྐྱུན་རས་གཟིང་དབང་སྟོང་། །
གྲགས་ཆེན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ལ་འདུད། །
སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་ལམ་བཟང་སྟོན། །
སྤྱ་ན་མེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས། །
རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འདྲེན་པ་ནི། །
སྤྱ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བཞུགས། །
སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་བགྲོད་གཅིག་ལམ། །
གོ་བར་སྤྱ་བས་བསྤྲོད་མེད་ལ། །
ལག་ལེན་བདེ་བས་འཇུག་པར་སྒྲོ། །
ཟབ་པས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་དེ་འཆད། །

འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པའི་མན་ངག་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ།

སྒོ་སྒྱུང་དོན་བདུན་མའི་ཁྱིད་སྒོན་པ་ལ་གསུམ།
བརྒྱད་པའི་བྱང་ཁུངས། སྤྱིའི་དགོས་དོན། ཁྱིད་
གཞུང་དངོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་དབང་སྤྲས་
དང་བཅས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་མན་ངག་སྒྲན་ནས་སྒྲན་དུ་
བརྒྱད་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མངའ་བདག་གསེར་
གླིང་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་། རང་གི་སྐྱེ་ཤ་དངོས་
སུ་སྦྱོན་ཅིང་བུམས་སྦྱིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་ཉིད་
རྟོགས་པ་སྤྲ་མ་རྩམ་རྒྱུ་ཏ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱད་
བསྐྱེད་རང་ལ་དངོས་སུ་ལེན་རུས་པ་སྤྲ་མ་བུམས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གསུམ་ལས་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་

ཨ་ཏི་ཤས་ཡུན་རིང་དུ་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་
གྱིས་རྫོགས་པར་གསུམ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱིས་
ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས། བོད་ཀྱི་མགོན་དུ་ཕེབས་ནས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཚུལ་
འདི་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད། རིགས་ཅན་གསུམ་
གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ལས་པ་བྱང་གྲོལ་དུ་བཀོད་པ་
ལས། སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཁུ་རྩོག་འབྲེམ་གསུམ་དང་།
དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱན་རས་གཟིགས་དངོས་འབྲེམ་སྟོན་
རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་སློབ་རིགས་གསུམ་སྤུལ་པ་སྐྱེ་
མཆེད་གསུམ་ལ། གཞུང་། གདམས་ངག །མན་ངག་
གསུམ་གྱི་བཀའ་སློབ་སློབ་པ་དག་གི་བཤེས་
གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ།

བཀའ་གདམས་གཞུང་དུག་བཤད་སྟོན་གྱི་བཀའ་
དགོ་ལུགས་པ་ལ་བབས། །བདེན་བཞི་གདམས་
ངག་དུ་སྟོན་པའི་བཀའ་དུགས་བརྒྱད་པ་ལ་བབས།
མན་ངག་ཐིག་ལེ་བརྒྱ་དུག་གི་བཀའ་སྟོན་
གཉིས་ཀས་སྦྱང་བར་བཞེད། །དེ་ལྟར་ལྟ་ཆོས་བདུན་
ལྟ་གྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་བཀའ་གདམས་རིན་པོ་
ཆེར་གྲགས་པ། ལྟ་བཞིས་ལུས་བརྒྱན། རྩེ་སྟོང་
གསུམ་གྱིས་ངག་བརྒྱན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་
སེམས་བརྒྱན་པའི་བཀའ་རྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ།
མདོ་ལུགས་རང་རྒྱང་དང་། རྒྱགས་དང་རུང་ཟད་
འབྲེལ་བའི་གདམས་ངག་མཐའ་ཡས་པ་བཞུགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱང་ཉིད་སྦྱང་རྩེ་བུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་

སྟོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་མོད། གཙོ་བོར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་བཀའ་བབས་པས་བརྒྱད་འཛིན་སྐྱེས་ཆེན་
ཕལ་མོ་ཆེས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་མན་ངག་དང་
རྣམ་ཐར་རྩལ་དུ་བཏོན་ཅིང་། དེ་ལས་ལྷན་ཚུལ་
ཀྱི་ཕུག་སྟོལ་འདྲ་མིན་མང་བ་ལས། རྟོན་བདུན་མ་
འདི་ནི་བྱ་འཆད་ཀ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩེའི་
གདམས་པའི་བཀའ་སྟོལ་ལས་བྱུན་པ་ལགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། །མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་བདེ་འབྲས་ལ་སྦྱང་
པོ་མེད་པ་ལྷ་ཞེས། །ཉན་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ཀྱང་
སྤང་འདས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པས། ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཁོ་ན་དོན་དུ་
གཉེར་དགོས། དེ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བུམས་སྦྱང་

རྩེ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ཀུན་རྩེ་བ་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སེམས་དང་།
སྒྲོས་བྲལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་
འཛིག་པ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོས་པ་དེ་
གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་གྲུས། བདག་ཉིད་དང་ནི་
འཛིག་རྟེན་འདིས། །སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་བ་ཐོབ་འདོད་
ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་
པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་གདུགས་པའི་
སྒྲིང་རྩེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་གང་དང་ལྡན་ན་མི་གནས་
པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སོགས་ཐེག་པ་

ཆེན་པོའི་གྲངས་སུ་ཆུད་པའི་རྩ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། དེའང་བྱམས་སྟོང་རྩེ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་
ནའང་དམིགས་མེད་སྟོང་རྩེས་གཞན་དོན་ཉག་
གཅིག་མཛད་པ་ལས་ཅིའང་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། ལས་དང་པོ་པའི་རྒྱད་ལ་དོན་དམ་བྱང་
སེམས་ཇི་བཞིན་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ཀྱན་རྩོམ་བྱང་
སེམས་སྟོང་ན་ངེས་པར་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་པས་དོན་
དམ་བྱང་སེམས་རང་བྱུགས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་
སོགས་སྟོ་དུ་མ་ནས་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
དོན་འབྲས་ཀྱན་རྩོམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནན་ཏན་དུ་
བསྐྱོམ་དགོས་ལ། དེའི་གདམས་ངག་འདུན་པས་

སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་ནི་བ་ལྷ་ས།
གང་ནིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །སྦྱར་དུ་
བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་
བརྟེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྦྱད་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། འོག་དུ་འཆད་པའི་བདག་གཞན་
བརྟེ་བའི་བསྒྲུལ་རིམ་ཁོ་ན་དེ། སྦྱོ་སྦྱོང་རིམ་པ་
གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལས་འཕྲོས་པའི་ཡན་ལག་ག་
སྟག་གོ །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་བྲིད་དངོས་འཆད་པ་
དང་། བརྒྱད་པའི་གདམས་པས་ཁ་སྒྲོང་པའོ། །
དང་པོ་ལ་བདུན། སྒྲོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟེན་པ།
དངོས་གཞི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་བ། རྟེན་ངན་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ། ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་
ལེན་དྲིལ་ནས་བསྟེན་པ། སློ་འབྱོངས་པའི་ཚད།
སློ་སྦྱང་གི་དམ་ཆེག །སློ་སྦྱང་གི་བསྐྱབ་བྱའོ། །
དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་སྟོན་འགོ་དག་ལ་བསྐྱབ། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ།

འདི་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་སྟོན་འགོ་དང་། བྱིད་གྱི་སྟོན་
འགོ་འོ། །དང་པོ་ནི་ཐུན་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མ་
ཐམས་ཅད་དུ། རང་གི་སྦྱི་བོར་པད་ལྗེའི་གདན་ལ་
རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཞལ་འཇུག་བག །སྦྱི་གཟི་བརྩེད་དང་
ལྷན་ཞིང་། ཐུགས་དམིགས་མེད་སྟོང་རྗེས་འགོ་ལ་
དགོངས་ཏེ་བཞུགས་པ། རྩ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཀྱན་འདུས་
ཀྱི་ངོ་བོར་བསམ། མོས་གུས་དུང་དུང་བའི་ངང་ནས་

སྒྲོ་ན་བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་བྱ། ཟུང་པར་
དུ། སྤྲུམ་ཡང་དག་པ་ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཆེན་པོས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
གསོལ། དུམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཟུང་པར་
ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་མཇུག་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་
བ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བཏབ་པའི་མཐར། སྤྲུམ་དེ་
ཉིད་རང་གི་སྤྱི་བོའི་ཚངས་བུག་ནས་མར་བྱོན། །
སྟོང་འོད་ཀྱི་གུར་ཁང་སྒྲིང་སྒྲོགས་ཁ་གཉེན་བཟུན་ལྟ་
བུར་བཞུགས་པར་བསམ་ལ་མོས་གུས་དུང་བ་ཞིག་
བྱ་བ་ནི་སྤྲུམ་འི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཐུན་འགོ་ཐམས་ཅད་
དུ་གལ་ཆེའོ། **།གཉིས་པ་ནི།** དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ།
འཆི་བ་མི་རྟག་པ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། ལས་
རྒྱ་འབྲས་བསམ་པ་བཞི་པོ་བྲིད་གསར་བ་ཡིན་ན་

ལམ་རིམ་ལྟར་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། རྒྱད་ལ་སྟེ་
ངེས་སུ་བསྒྲུལ་དགོས་ལ། དམིགས་པའི་རྩ་བ་མདོར་
བསྡུས་ལ་མོས་ན། ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་
ཡུན་སྐུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་
འདི་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱ་དགེ་བ་ཡུན་སྐུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་
དགོས། སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ན་དགེ་བ་རྣམ་དག་
བསྐྱབ་པ་ཆེས་ཟུང་བས་འབྲས་བུ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་
པ་དགའ། དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་
ལྟོས་ན་མི་ལུས་ཐོབ་པ་སྤྱིད་ཅུང་འདུག་པས། །
བདག་གིས་ད་རེས་མི་ལུས་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་
རྒྱད་ཐོས་སུ་མི་བཏང་བར་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ཅི་
ནས་ཀྱང་བྱ། དེའང་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་འཆི་

བའི་རྒྱུན་ཤིན་དུ་མང་། དེ་རིང་ཙམ་ཡང་མི་འཆི་
བར་འདུག་པའི་གདིང་ཡང་མེད་པས། ད་ལྟ་ཉིད་
ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འབད་དགོས། འཆི་བའི་ཆེ་
དགེ་སྤྲིག་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་ཟས་ནོར་ཡོངས་སྤྱོད་
གནས་ལུས་དབང་ཐང་གང་ཡང་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་
ཞིང་ཕན་པ་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་ཅིས་ཀྱང་དགོས་
པ་མེད། ཤི་བའི་འོག་དུ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འགོ་བ་
རིགས་དུག་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབའ་ཞིག་
མ་གཏོགས་བདེ་བ་སྤྱི་ཙམ་མེད། དགེ་སྤྲིག་གི་
ལས་ལས་བདེ་སྤྱག་གི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་བསྐྱེད་
མེད་པས་སྤྲིག་པ་སྤྱོད་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད། དགེ་བ་
ཁོ་ན་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་
ནན་ཏན་དུ་བྱུང་། བྱུན་མཇུག་ནམས་སུ་ཡན་ལག་

བདུན་པ་ཅི་རུས་དང་། རྩུན་མཚམས་སུ་དམིགས་
པའི་དོན་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་པ་ནི་སྦྱར་དངོས་
ཐམས་ཅད་ལ་འགྲེ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། དོན་དམ་བུ་
སེམས་ཞར་བུ་དུ་བསྒྲུལ་པ། །ཀྱང་རྫོག་བུ་
སེམས་གཙོ་བོར་བསྒྲུལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱར་བ་སྒྲ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་སོང་ནས། ལུས་དྲང་པོར་འདུག་སྟེ་
དབུགས་ཕྱིར་འགྲོ་དང་ནང་འགྲོ་ལན་ཉེར་གཅིག་གི་
བར་དུ་མ་འབྲུགས་པར་བབྱངས་པས་བསམ་གཏན་
གྱི་སྒྲིད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་གཞི་ནི། ཆོས་
རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པས།

སྒོད་པ་རུད་དངོས་པོའི་ཆོས་གཟུང་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་
བ་འདི་རྣམས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཁྱུལ་སྒྲུང་ཁོ་ན་
ཡིན་པས། དོན་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་དེ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བསམ་ལ་
འདུན་པ་རུང་ཟད་སྒྲུང་། སེམས་ཉིད་བདེན་ནམ་
སྒྲུམ་ན། མ་སྐྱེས་རིག་པའི་གཤེས་ལ་དཔྱད། །ཅེས་
གསུངས་ཏེ། རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆེར་གྱིས་
བལྟས་པས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་གང་དུའང་མ་
གྲུབ་ཅིང་བྱུང་བའི་ཁུངས་མེད་པས་དང་པོར་མ་
སྐྱེས། ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ལ་སོགས་པ་གང་དུའང་
མི་གནས། མཐར་འགྲོ་ཞིང་འགག་པའི་ཡུལ་མེད་པ་
སྐྱེ་འགག་གནས་བྲལ་གྱི་རིག་པའི་གཤེས་ལ་སེམས་
ཆོལ་གྱི་དཔྱད་པས་ཐག་ཆོད་གྱི་ངེས་ཤེས་ཐོབ་པར་

བྱ། །དེའི་ཆེ་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་སྟུམ་
པ་དང་། སྟོང་པ་ལ་ཅིས་ཀྱང་ཕན་གཞོན་མེད་དོ་
སྟུམ་པ་སོགས་གཉེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བྱུང་ན། གཉེན་
པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་སར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
གཉེན་པོ་བདེན་མེད་གྱི་འདུན་པ་དེ་གའི་ངོ་བོ་
བཟུངས་པས། དེ་ཉིད་ཀྱང་གཏད་མེད་རང་སར་གྲོལ་
བ་དེའི་ངང་དུ་སྟོང་གྱིས་གྲོང་། དེ་དག་ནི་དཔུང་སྒྲིམ་
པའི་གྲུབ་དོན་མན་ངག་དུ་བསྟན་པའོ། །ངོ་བོ་ཀྱན་
གཞིའི་ངང་ལ་བཞག །ཅེས་པ་ནི་འཇོག་ཚུལ་དངོས་
བསྟན་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་གྱི་སྟོབས་སྟུ་
ཐམས་ཅད་དང་ཕྱལ་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་
ཀྱན་གཞི་དང་ལུགས་དག་བ་བདེ་གསེགས་སྟོང་པའི་

སྒྲུལ་བརྟན་པ། སྒྲོལ་བྲལ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ངང་དུ། གཤེས་ཅིང་ཡང་མ་གྲུབ་
པ་ལ་སྒྲོལ་གང་ཡང་མི་འཛིན་པར་རང་བབ་དུ་
བཞག་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་སུ་མི་
འབྲང་བར་སེམས་ཉིད་གསལ་ལ་ལ་རྟོག་མེད་གྱི་ངང་
དུ་ཅི་གནས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་འཛོག་སྒྲོལ་
པའི་བབ་སོའོ། །རྗེས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྤར་ལྟར་
དགྱེའོ། །**གཉིས་པ་ནི།** ཐུན་མཚམས་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་
བུར་བྱ། །ཞེས་པས། ཐུན་མཚམས་སུ་སྦྱོད་ལམ་ཅི་
བྱེད་ཀྱང་མཉམ་བཞག་གི་ཉམས་དང་མ་བྲལ་བར།
རང་གཞན་སྟོད་བརྟུད་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་མེད་
བཞིན་དུ་སྤང་བ་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་
ཤེས་པའི་འདུན་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ།
སྦྱར་བ། དངོས་གཞི། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཆོས་སོ། །
དང་པོ་སྡེ་འགྲོ་སོགས་གོང་ལྟར་ལ། གཏོང་ལེན་གྱི་
གཞི་བྱམས་སྟངས་ཀྱི་བསྒྲོམ་དགོས་ཏེ། དེའང་ཐོག་
མར་རང་གི་རྩ་བའི་མ་མདུན་དུ་ཡོད་པར་དམིགས།
འདིས་བདག་ལྟོ་ན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབད་
རྩལ་ཆེན་པོས་བསྐྱུངས། མོ་རང་ན་ཆ་འཁྱུག་ལྟོགས་
ཐམས་ཅད་བསྐྱུར། ཟས་གོས་སྟེར། མི་གཙང་བ་
ཕྱིས། བཟང་པོ་བསྐྱུངས། ངན་པ་ལས་བསྐྱོག་པས་ད་
ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་མཇུག་ཞིང་ཆོས་
སྐུ་དུ་ཡོད་པས་ཤིན་དུ་དྲིན་ཆེ། ཆེ་འདིར་ཁོ་ནར་
མ་ཟད་ཆེ་རབས་དཔག་དུ་མེད་པ་རྣམས་སུའང་དེ་

ཁོ་ན་ལྟར་བྱས་ནས། བདག་གི་དོན་བྱས་པས་འདི་
རང་འཁོར་བར་འབྱམས་ཤིང་སྟག་བསྐལ་སྣ་ཚོགས་
སྟོང་བ་སྟོང་ཏེ་སྟམ་པ་དྲག་དུ་བསྒོམ། དེ་ནས་ཁ་
ཙམ་མིན་པའི་སྟོང་ཏེ་སྟེས་ཤིང་འབྱུངས་ནས་རིམ་
པར་རྒྱ་ཏེ་ཆེ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཙད་
རྩ་བའི་མ་དེ་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ནས་བདག་ས་པ་
མེད་སྟམས་པས་ཐོག་མར་སྟེ་སྟེ་བ་འཇུག་བཤེས་
གཉེན་འདུན། སྟག་བསྐལ་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་ངན་སོང་
གསུམ། །ཉམ་ཐག་པའི་མི། ཆོ་འདིར་སྟོང་ཀྱང་ཤི་མ་
ཐག་དཔྱལ་བར་འགོ་བའི་སྟེག་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་
བསྒོམ། དེ་འབྱུངས་ནས་སྟེ་དཀའ་བ་གཞོན་བྱེད་
དག་དང་གཞོན་སོགས་ལ་བསྒོམ། དེ་ནས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲུལ། །བདག་གི་ཕ་མ་མི་
འདོད་བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་སྒྲ་ཚོགས་སྦྱང་བ་མ་
ཟད་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྒྱ་ཁམས་པོ་ཆེ་ལ་ཡོངས་སྦྱང་བ་
འདི་རྣམས་སྦྱང་རེ་རྗེ། ཅི་ཚུགས་བྱ། ད་ནི་ངས་ཀྱང་
འདི་རྣམས་གྱི་དྲིན་ལན་དུ་གཞོད་པ་བསལ། བདེ་བ་
དང་སྦྱང་བ་བྱས་ནས་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་
པའི་སྒོ་བསྐྱར་མི་བཟོད་པ་ཙམ་དུ་སྦྱང་ངོ་། །གཉིས་
པ་ནི། གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་སྤེལ་མར་སྦྱངས། །དེ་
ཉིད་རྒྱང་ལ་བསྒྲུལ་དེ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་དེ། སྦྱང་
རྗེའི་ཡུལ་གྱུར་ཕ་མ་དེ་རྣམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་
དངོས་སུ་གཞོད། ཀྱན་འབྱུང་གིས་བརྒྱད་ནས་གཞོད་
པས། མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་སྒྲ་ཚོགས་

པ་དང་། ཀྱུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
ཅད་བདག་གིས་སྤང་བར་བགྱིའོ་སྙམ་པས་དེ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་རང་ལ་བྱུང་བར་བསྒོམ་ཞིང་། །བྱུང་ན་
དགའ་བའི་འདུན་པ་དྲག་དུ་བྱ། བདག་གི་ལུས་
ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་དང་བདེ་བ་
ཐམས་ཅད་ཕ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་པ་
མེད་པར་བཏང་བར་བགྱིའོ་སྙམ་པས་བདེ་བ་དེ་
རྣམས་གཞན་ལ་རེ་རེ་བཞིན་ཐོབ་པར་བསྒོམ་ཞིང་
ཐོབ་ན་དགའ་བའི་འདུན་པ་དྲག་དུ་བྱ། ལྷན་པར་
དམིགས་རྣམ་གསལ་བའི་ལྷན། རང་གི་དབུགས་
ནང་དུ་རྒྱབ་པ་དང་བསྐྱུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནག་
འཁྱུག་གིས་བསྐྱུས། སྒྲ་སྒྲོ་ནས་ཉུགས། རང་གི་སྤྱིང་

ནང་དུ་ཐིམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡིག་སྡུག་དང་
གཏན་བྲལ་དུ་སོང་བར་བསམ། དབུགས་ཕྱིར་འགོ་
བ་ན། རང་གི་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཟླ་བེར་ལྟ་བུའི་རྣམ་པས་སྒྲ་སྒྲོ་ནས་དཀར་ལམ་
གྱིས་སོང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐིམ། དེ་རྣམས་
འཕྲལ་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
བསམ་ཞིང་དགའ་བའང་བསྒྲུམ། དེ་ལྟར་རྒྱུང་ལ་
གཏོང་ཡེན་བསྒྲུན་པ་འདི་ཉིད་ཐུན་གྱི་དངོས་གཞིར་
བྱས་ཏེ་སྤྱང་། ཕྱིས་སུའང་དྲན་པས་ནམ་ཟེན་ཟེན་ལ་
ཉམས་སུ་ཡེན། ལྷོ་སྤྱང་གི་དངོས་གཞི་འདི་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། ཞི་བ་ལྷན། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་
དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་

ཉིད་ནི་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་
མེད། །ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི། ཡུལ་གསུམ་དུག་
གསུམ་དགོ་རྩ་གསུམ། །ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་
འོང་བ་དང་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཞེན་ཆགས། ཡིད་དུ་
མི་འོང་བ་དང་གཞོད་བྱེད་ལ་ཞེ་སྤང་། བར་མ་ལ་
ཅིའང་མི་བསམ་པའི་གཏི་མུག་སྟེ་ཡུལ་གསུམ་ལ་
བརྟེན་ནས་དུག་གསུམ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བས། །
དེ་མ་ཐག་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། དཔེར་ན་འདོད་
ཆགས་སྦྱེས་པའི་ཆོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཇི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་
བདག་གི་འདི་ལ་འདུས་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དགོ་རྩ་དང་ཕན་

པར་གྱུར་ཅིག །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གོ་
བདག་གི་འདིས་ཆོད་ནས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་
བར་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྙམ་
དུ་བསམ། ཞེ་སྤང་སོགས་ལའང་དེས་འགྲེས་དེ་ལམ་
དུ་ཁྱེར་བས་དུག་གསུམ་དགོ་བའི་རྩ་བ་མཐའ་ཡས་
པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་ལམ་ཀུན་དུ་ཆོག་གིས་
སྤྱོད་། །ཞེས་པས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ། བདག་ལ་དེ་
དག་སྤྲིག་སྤྲིན་ཅིང་། །བདག་དགོ་མ་ལུས་དེར་སྤྲིན་
ཤོག །ཅེས་འཕགས་པའི་གསུང་དང་། ཁེ་དང་རྒྱལ་
ཁ་ཐམས་ཅད་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་འབུལ་
ལོ། །ཁྱོད་དང་བུབ་ཁ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྤང་
བར་བགྱིའོ། །ཞེས་བཀའ་གདམས་པའི་གསུང་སྟོན་

ལས་བྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་པ་
དང་སྡིག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྒྲིན་ཅིང་།
བདག་གི་དགོ་བ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་ཀྱིས་སྤྲོས་
ཐོགས་མེད་གསུང་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་གང་རུང་བརྗོད་ཅིང་
འདུན་པ་དྲག་ཏུ་བྱ། ལེན་པའི་གོ་རིམས་རང་ནས་
བརྩམ། ། ཞེས་པས། གཞན་གྱི་སྡིག་བསྐྱེད་རང་ལ་
ལེན་རུས་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་གྱི་ཐོག་མར་རང་ནས་
བརྩམ་དེ། རང་ལ་མ་འོངས་པར་སྒྲིན་འགྱུར་གྱི་སྡིག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲངས་ལ། དེ་
བྱང་ནས་གཞན་གྱི་སྡིག་བསྐྱེད་རྣམས་སྤང་ངོ་ །
གསུམ་པ་ལམ་ཁྱེར་ནི། སྟོན་བརྒྱད་སྡིག་པས་གང་

བའི་ཚོ། ཁྱེན་ངན་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱར། ཁྱེས་
གསུངས་ཏེ། སྟོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་པ་དང་། །
བརུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པས་འཆེ་བ་སོགས་
སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱེད་མང་པོས་གང་བའི་
ཚོ། ཐོག་དུ་བབ་པའི་ཁྱེན་ངན་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ལམ་དུ་བསྐྱར་དགོས་པས།

དེ་ལ་གསུམ། ཀྱན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པ།
དོན་དམ་བྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པ། སྟོད་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེ་ལེན་ཐམས་
ཅད་གཅིག་ལ་བདའོ། ཁྱེས་པས། རང་གི་ལུས་ལ་
ན་ཚ། སེམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད། མི་ཁ་སྐྱར་འདེབས།
དག་གྱུད་ཁ་མཆུ། མདོར་ན་རང་དང་རང་ཕྱོགས་

ལ་མི་འདོད་པ་ཆེ་ཕྱ་ཅི་བྱུང་ཡང་། འདིས་གནོད་པ་
བྱས་སོ་སྟམ་པའི་ལེ་ལན་གཞན་ལ་མི་བདེ་བར་།
བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་འདིས།
འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཏུ་རང་
འདོད་ཁོ་ནས་མི་དགེ་བ་སྒྲ་ཆོག་ས་བྱས་པའི་འབྲས་
བུ་སྟུག་བསྐྱེལ་འདི་རྣམས་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཡིན་
པས། གཞན་སྤྱུང་མ་ལན་གྱི། བདག་གཅེས་འཛིན་
འདིས་ལན་པས་འདི་གཅིག་ཏུ་ཅི་ཐུལ་བྱའོ་སྟམ་
པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་གྱི་ཐོག་ཏུ་རྩལ་
སྟུགས་ལ་བཏང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འཛིག་རྟེན་
དག་ན་འཆོ་བ་གང་ཡོད་དང་། །འཛིགས་དང་སྟུག་
བསྐྱེལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་ཀྱང་པ། །དེ་ཀྱང་བདག་ཏུ་

འཇིན་པ་ལས་བྱུང་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེས་གོ་བདག་ལ་
ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་དང་། །འདི་ཡིས་བརྒྱ་ཕྱག་ཐམས་
ཅད་དུ། །འཁོར་བར་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས། །ད་
ནི་འཁོར་རྣམས་དྲན་བྱས་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་རང་སེམས་
ངན་པ་གཞིམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཀྱུན་ལ་
བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྒྲོམ། །ཞེས་པས། སྤྱིར་སངས་
རྒྱུས་སྐྱབ་པ་ནི་ཡུལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བཟླེན་
པར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མེད་པས་བྱུང་རྒྱུ་འདོད་པའི་
གང་ཟག་ལ་སངས་རྒྱུས་དང་སེམས་ཅན་བཀའ་དྲིན་
མཉམ། །བྱུང་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མར་མ་
ཟུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དྲིན་ཆེ། །ཡང་དགོས་
གནོད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་བདག་གི་ཚོགས་

བསགས་དང་སྒྲིབ་སྦྱོང་གི་གྲོགས་དང་དཔུང་གཉེན་
ཡིན་པས་གིན་དུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྟམ་དུ་བསམ་ལ་
གཏོང་ལེན་བསྒྲུལ། ཐ་ན་ཁྱི་དང་འབུ་སྒྲིན་ཡན་ཆད་
ལ་ཁོང་མི་ཁྱོ་བར་དངོས་སུ་ཕན་ཅི་ཐོགས་ལ་འབད།
མི་རུས་ན་སེམས་ཅན་རྣམ། གཞོད་བྱེད་འདི་སྦྱར་དུ་
སྦྱག་བསྐྱལ་དང་བྲལ། བདེ་བ་དང་ལྷན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པས་ངག་
དུའང་བརྗོད། ཡང་ད་ཕྱིན་ཆད། བདག་གིས་དགོ་
བ་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདི་འི་དོན་དུ་བྱའོ་སྟམ་དུ་
སེམས་བསྐྱེད། ལྷ་འདྲེ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
བདག་གིས་འདི་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱལ་བས་གཞོད་པ་
བྱུང་། ད་རེས་དེའི་ལན་དུ་ཤ་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་
ནོ་སྟམ་པས། གཞོད་བྱེད་དེའི་མདུན་དུ་རང་ལུས་

སྒྲོམ་བཏང་ལ། བདག་གི་ཤ་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་གང་
འདོད་ཁྱོད་ཀྱིས་རེ་ལ་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། སྒྲོམ་
ཡིངས་ཀྱིས་བསྐྱར་བས། གཞོད་བྱེད་དེས་ཤ་ཁྲག་ལ་
སོགས་པ་ཡིངས་སྒྱུད་པས་རྒྱད་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་
བས་གང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་སྐྱེས་པར་
བསྐྱེམ། ཡང་། བདག་གཉེན་པོ་དང་བྲལ་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་སྐྱེས་པ་མ་ཚོར་བ་ལ། གཞོད་བྱེད་འདིས་
སྒྲན་པས་འདི་སྒྲ་མའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཡིན་
ངེས་ཏེ། བདག་གི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྐྱོང་བའི་
བསྐྱེལ་མ་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྙམ་དུ་
བསམ། ཡང་། རྒྱད་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བྱང་ན། འདི་
མ་བྱང་ན་བདག་ཆེ་འདིའི་བྱ་བས་གཡེངས་ཏེ་ཆོས་

མི་དྲན་པར་འདུག། །འདིས་ཆོས་དྲན་དུ་བརྟུག་པས་
སྤྱ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་
སྟམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ། མདོར་ན་རང་དོན་
སྦྱབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་སུ་ལ་ཡོད་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་
ཁྱིམ་པ་ཡིན་ཅིང་། གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་
སུ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་པ་ཡིན་པས། གླིང་རི་ཐང་པའི་
ཞལ་ནས། ངས་ཇི་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཞིག་ཞལ་ཕྱེ་
སྟེ་བཏྟམ་ཀྱང་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡིན་པར་
འདུག། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་
ཡིན་པར་འདུག། །དེའི་གནད་ཀྱིས་ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་
གཞན་ལ་སྦྱིན། གྲོང་དང་བྱུང་ཀ་རང་གིས་ལེན་པ་
འདི་མིན་པ་གོ་རྒྱ་མེད་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

འབྲུལ་སྒྲུབ་སྐྱེ་བཞིན་ལྟ་བུ་ཡི། །སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་
ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲུབ་སྒྲུབ་བ་ཐམས་ཅད་
དང་། སྒྲོས་ཀྱིན་ངན་དེའང་མི་ལམ་དུ་མེས་འཛིག་
པའམ་ཁུས་ཁྱེར་ནས་ཉམ་ཐག་པ་ལྟར། རང་སེམས་
འབྲུལ་པའི་སྒྲུབ་བ་མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་
བརྩུང་བ་སྟེ། སྒྲུབ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྩལ་
ཅམ་ཡང་མེད་པ་ཐག་བཅད། སྒྲུབ་ཅམ་དེ་འཛིན་
མེད་ཀྱི་ངང་ལ་བཞག་པས། ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཆོས་སྐྱེ།
རྣམ་པ་གསལ་བ་སྒྲུལ་སྐྱེ། དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་
པ་ལོངས་སྐྱེ། དེ་རྣམས་དབྱེར་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
སྟེ། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ངོས་བརྩུང་དང་བྲལ་
བའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་ནི། སྐྱེ་བཞི་ངོ་སྟོང་

ཀྱི་གདམས་ངག །ལྟ་བའི་གོ་ཆ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་
འཁོར་ཅེས་འབྱུང་སྤང་གཅོད་པའི་མན་ངག་སྒྲ་ན་
མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱར་བ་བཞི་ལྟ་བུ་ཐབས་
ཀྱི་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་ཏེ།

དེའང་ཆོགས་བསགས་པའི་སྦྱར་བ། སྒྲིག་པ་
བཤགས་པའི་སྦྱར་བ། ལྟ་འདྲེ་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པ།
མཁའ་འགོ་ཆས་སྦྱང་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བའི་
སྦྱར་བ་བཞི་དང་ལྟ་བུ་པ་ནི། རྒྱུ་ངན་ལམ་དུ་བྱེད་
པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན། དེ་ལ་དང་པོ་ནི།
བདག་འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་། འོང་བ་སྤྱག་
བསྐྱུལ་ཁོ་ན་འོང་བ་འདིར་སྤྱག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་སྒྲིག་པ་

སྒྲོངས། བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་སོགས་ཤིག་པའི་
བརྟུ་འདུག་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྟུམ་པས། སྒྲུ་མ་
དགོན་མཚོག་ལ་མཚོད་པ། དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་
བཀྱར། འབྱུང་པོའི་གཏོར་མ། མར་མེ་སྒྲུ་ཕྱག་
བསྐྱོར་སོགས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་
གསོག་ཅི་འགྲུབ་དང་། སྦྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད།
ཁུད་པར་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་མཐུལ་ལ་འབད།
བདག་ན་བ་ལེགས་ན་ན་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
གསོལ། སོས་པ་ལེགས་ན་སོས་པར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཤི་བ་ལེགས་ན་ཤི་བར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་རེ་དོགས་འགོག་པའི་གསོལ་
བ་གདབ་བོ། **།གཉིས་པ་ནི།** འདུན་པ་ཐུར་ལྟར་ལ།

སྤར་བྱས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ལ་འགྲོད་པ་རྣམ་པར་སྐྱེན་
འབྱེན་པའི་སྟོབས། ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་
ཀྱང་མི་བྱེད་སྟམ་པ་ཉེས་པ་ལས་ལྷོག་པའི་སྟོབས།
དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་
པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲུལ་པ་དང་།
གཟུངས་སྤགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྩོས་པ་སྟོགས་གཉེན་
པོའི་སྟོབས་ཀྱི་ལ་འབད་ཅིང་རེ་དྲོགས་འགོག་པའི་
གསོལ་འདེབས་བྱེད་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་
སྟོབས་བཞི་པོ་ཆད་ཏུ་ལོངས་པར་བྱ། **གསུམ་པ་ནི།**
གཞོད་བྱེད་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན། བྱེད་ཀྱིས་སྤར་བདག་
གི་ལན་ཆགས་བསྟག་ཏུ་ཕྱིན་ཅིང་བུ་ལོན་ཁྱེར་བར་
བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ད་དུང་བདག་བརྟག་
པར་མཇད་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

སྐྱུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་ནད་བྱུར་ཆགས་ཉམ་ང་
ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྒྲིན་པར་མཛད་དུ་གསོལ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་
མཛོད་ཅིག ། ཅེས་ཕྱིན་ལས་བཅོལ། དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་
ན། གཏོར་མ་བཏང་། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་གཏོང་ལེན་
བསྒྲུམ་ལ། ངས་ཁྱོད་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་གང་ཡན་
པ་བྱ་ཡིས། ངའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་མ་བྱེད་ཅིག །
ཅེས་བཀའ་བསྒྲུབ། **བཞི་པ་ནི།** ཆོས་སྦྱིང་ལ་གཏོར་
མ་འབུལ། ཆོས་སྦྱུབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་བ་དང་།
མཐུན་རྒྱུན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་བཅོལ། ཁྱད་པར་
གོང་སྒྲོས་རེ་དོགས་འགོག་པའི་གསོལ་འདེབས་
བྱའོ། །རྒྱུན་གློ་བུར་བ་ལམ་དུ་སྦྱིང་བའི་ཕྱིར། །

འཕྲུལ་ལ་གང་ཐུག་བསྐྱེམ་དུ་སྦྱར། །ཞེས་པས། ལྟོ་
ཐུར་དུ་ན་ཆ་གཏོན་བགེགས་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་
རང་ལ་བྱུང་བའམ། གཞན་ལ་མི་འདོད་པས་གཅེས་
པ་མཐོང་ན་གཏོང་ལེན་ཁོ་ན་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་།
དགེ་བ་སོགས་རང་གི་བསམ་སྦྱོར་ལེགས་པ་ཀུན་ལ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདི་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་
ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་
པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྦྱིད་པ་བྱུང་ནའང་དེ་བཞིན་དུ་
སྦྱར། གལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་སྦྱེ་བའམ། དབང་
མེད་དུ་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་བྱུང་ན།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ངན་པའམ། བྱ་
བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་འདི་ལ་འདུས་པར་

གུར་ཅིག་སྒྲུམ་དུ་བསམ། མདོར་ན་ཟ་ཉལ་འགྲོ་
འཆག་སྟོང་ལམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་
པས་ཟིན་པར་བྱས་ནས། འཕྲལ་ལ་རྒྱུན་བཟང་ངན་
གང་ཐུག་ཀྱང་སྟོ་སྟོང་གི་བསྒྲུལ་ཁོ་ནར་སྦྱང་བར་
བྱའོ། །

བཞི་པ་ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་ནས་བསྟན་པ་
ལ་གཉིས། །ཆེ་འདྲིའི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། འཆི་ཀར་
ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མན་ངག་སྟོང་པོ་
མདོར་བསྟུས་པ། །སྟོབས་ལྡན་དག་དང་སྦྱར་བར་
བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
མན་ངག་ཟབ་དགུ་གཅིག་དྲིལ་ཉམས་ལེན་གནད་
འགག་མདོར་བསྟུན་སྟོབས་ལྡན་སྟེ། དང་པོ་འཕེན་

པའི་སྟོབས་ནི། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་མ་
རྒྱས་ཀྱི་བར་དང་ཁྱད་པར་མ་གཤིལ་བར་དང་། སྒོས་
སུ་ལོ་འདི་དང་ཟླ་བ་འདི། ཡང་སྒོས་དེ་རིང་ནས་
སང་གི་བར་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་ངང་
གཏན་ནས་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོའི་འཕེན་པ་
དྲག་པོ་བཏང་། གཉིས་པ་གོམས་པའི་སྟོབས་ནི།
སྟོད་ལམ་མམ། དགོ་སྤྲིག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་
ཞིག་ལ་འཇུག་གི་འདུག་ཀྱང་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱིག་
གིས་བཟུང་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་མ་བྲལ་
བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱང་བ་སྟེ། མདོར་ན་དགོ་
སྟོར་གྱི་གཙོ་བོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །
གསུམ་པ་དཀར་པོའི་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ནི། བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲེ་བ་དང་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་དགོ་བ་
ལ་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགོ་བ་
ལ་རྟག་དུ་འབུངས་པའོ། །བཞི་པ་སུན་འབྱེན་པའི་
སྟོབས་ནི། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་རྣམ་
བུང་བ་ན། སྤར་ཡང་ཐོག་ཆ་མེད་པ་རྣམས་འཁོར་
བར་འབྱམས། སྤྱག་བསྐྱལ་སྣ་ཆོགས་སྟུང་བ་ཁྱོད་
ཀྱིས་ལེན། ཆོ་འདིར་ཡང་སྤྲིག་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཇི་
སྟེད་བུང་བ་ཐམས་ཅད་འདི་ཁོ་རྣམས་ལེན། ད་ཡང་
ཁྱོད་དང་འགྲོགས་ན་སྟེད་མེད། ད་རེས་འདི་ཅི་
བརྒྱག་ཅི་ཐུལ་བྱ་དགོས་སྟམ་པས་བདག་འཛིན་གྱི་
རྣམ་རྟོག་རྒྱངས་ཀྱིས་སྤང་བའོ། །ལྔ་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་
སྟོབས་ནི། དགོ་སྦྱར་གང་བྱེད་གྱི་གཤམ་དུ། སྦྱར་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ཁོ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ལ་འདྲེན་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །ཟུང་པར་དུས་
འདི་ནས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་མི་ལམ་དུ་འང་མི་
བརྟེན་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག་ཅིག །
རྒྱུ་རྒྱ་ཅི་བྱང་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་གོགས་སུ་
ཁྱེར་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་
གདབ་ཅིང་། དག་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་དོན་དུ་བསྟོ་
བར་བྱུ་། །

གཉིས་པ་ཆོས་འདིའི་ལྷགས་ཀྱི་འདུལ་ཁ་མའི་
གདམས་ངག་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། ཐེག་ཆེན་འཕེལ་
བའི་གདམས་ངག་ནི། ལྟོབས་ལྡན་ཉིད་ཡིན་སྟེན་ལམ་

གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚེས་འདི་ལ་སྐྱེས་པའི་གང་
ཟག་འཆི་ངེས་པའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པའི་ཆོ། དང་
པོར། ཡོ་བྱད་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིར་སྒྲུ་མ་
དགོན་མཆོག་སྟོས་རང་ཉིད་ཡན་ཡོན་འདི་རང་ཆེ་
སྟམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཏང་ལ་ཆགས་ཞེན་འཁྲི་བ་སྦྱ་
ཅེ་ཅམ་མེད་པར་བྱེད་པ་དཀར་པོའི་ས་བོན་གྱི་
སྟོབས། རུས་ན་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྱུང་། མི་རུས་
ནའང་བདག་གི་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགོ་
བའི་རྩ་བ་ཇི་ཡོད་པའི་མཐུས། བདག་སྦྱེ་བ་ཐམས་
ཅད་དུ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མི་བརྗེད་ཅིང་
སྐྱེས་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཚེས་འདི་
སྟོན་པའི་སྒྲུ་མ་ཡང་དག་པ་དང་མཇུག་བར་གྱུར་

ཅིག །དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་སྒྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་རིན་
པོ་ཆེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་ཡིད་ཅེ་
ག་ཅིག་པས་སྟོན་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་དང་།
བདག་གཅེས་འཛིན་འདིས་སྐྱེ་བ་གྲངས་མེད་པར་
སྐྱུག་དུ་བརྩུག། །ད་རས་ཀྱང་འཆི་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་
སྟོང་། དོན་དམ་པར་བདག་དང་སེམས་མ་གྲུབ་པས་
འཆི་རྒྱ་མེད། ཀློང་འཆིའོ་བསམ་པའི་བདག་འཛིན་
ཁྱེད་ཅི་ནས་བརྒྱག་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་སོགས་སུན་
འབྱིན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་ཁ་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་
བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་
པ་གཉིས་དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་འཕེན་པའི་
སྟོབས་དང་། སྤར་བསྐྱོམ་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་

གཉིས་གསལ་འདེབས་པ་ནི་གོམས་པའི་སྟོབས་ཡིན་
པས། གཙོ་བོར་དེ་དག་ཅེ་གཅིག་དུ་བྱ་ཞིང་།
གྲོགས་སུ་སྦྱང་ལམ་ཡང་གཅིས་ཏེ་ལུས་གནང་ཆོས་
བདུན་ནམ། མི་རུས་ན་གཞིག་གཡས་འོག་དུ་
བརྩལ། །ལག་པ་གཡས་ལ་འགྲམ་པ་བརྟེན་པའི་
མཐེའུ་རྒྱུ་གིས་སྒྲ་བྱག་གཡས་བཀལ། །རྒྱུ་གཡོན་
ནས་རྒྱ་བར་བྱས་ལ་བྱམས་སྦྱང་རྩེ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བས་
རྒྱུ་འགྲོ་འོང་དང་སྦྱར་ཏེ་གཏོང་ལེན་སྦྱང་། དེའི་
རྩེས་ལ་འཁོར་འདས་སྦྱེ་འཆི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་སེམས་སྒྲུང་ཡིན། སེམས་ཉིད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་
པར་ཤེས་པའི་ངང་ལ་སྒྲོས་ཅིང་ཡང་མི་འཇིན་པར་
བཞག། །དེ་དག་གི་ངང་ལ་དབྱགས་འགྲོ་རུས་པར་

བྱུང་། །འཆི་ཁའི་གདམས་ངག་ལུང་ཆེ་བ་མང་སྟེ་
འདི་ལས་ངོ་མཚར་བ་མེད་གསུངས། འགྲོན་བུ་མ་
ཉམས་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ། རྩི་ཁབ་ལེན་གྱི་ཕྱེ་མ་
གཉིས་སྤང་སྟོན་ལ་སྤྱར་བ་སྟེ་ཐོར་བུག་པའང་རྩས་
གྱི་འཕོ་བའི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །

ལ་པ་སྟོ་འབྱུངས་པའི་ཆད་བཞུན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ན་
དགོས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་
པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོས་པ་ནི་བདག་
འཛིན་འདུལ་བ་གཅིག་ཕུར་འདུས་པས། ཆོས་བྱས་
བཞིན། སྟོ་སྟོང་བསྐྱེད་བཞིན་བདག་གཅིས་འཛིན་
ཇི་ཆུང་ཏུ་འགྲོ་དགོས། བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་
མ་སོང་ན་ཆོས་བྱས་ཆད་དོན་མེད་ཏུ་སོང་བ་ཡིན།

ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་འི་རྩ་བ་འདི་ལ་ཐུག་པས།
འདི་ཆོས་པ་སྤང་ལ་འཇལ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་གསུངས།
དཔང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཟུང་། །ཞེས་པ་ནི།
གཞན་དག་གིས་ཆོས་པ་ཚད་ལྡན་དུ་མཐོང་བ་ཡང་
དཔང་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རང་སློ་སློག་གུར་འཇིག་རྟེན་
ཕལ་པས་མི་རྟོགས། སྤྱད་ལམ་ལེགས་པ་སྣ་རེས་
ཀྱང་མགུ་བར་སྤྱད། རང་སེམས་རང་གིས་མ་བྲེལ་
བ་ཞིག་རྟག་དུ་བྱུང་ན་སློ་འབྱུངས་པའི་རྟགས་ཡིན་
པས། གཞན་གྱི་དཔང་པོ་ལ་ཆགས་མི་འཇོག་པར།
རང་སེམས་ཀྱི་དཔང་པོ་གཙོ་བོར་བཟུང་ངོ་། །ཡིད་
བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱན་དུ་བརྟེན། །ཞེས་པ་ནི། རྒྱུན་
ངན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཅི་བྱུང་ཡང་འཇིགས་སྐྱུག་ཡི་སྐྱུག་

ནམ་ཡང་མི་སྒྲིབ་པར། སྒོ་སྒྲོང་གི་གྲོགས་སུ་སོང་ནས་
ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་པ་དང་རྒྱུ་དུ་འགྲོགས་པ་ནི་
སྒོ་འབྲངས་པའི་ཚད་ཡིན་པས། རྒྱུ་ངན་གང་བྱུང་
ཡང་དེ་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ་ནས། དེའི་སྤྲོད་དུ་གཞན་
ཀྱི་རྒྱུ་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགའ་བ་ཞིན་དུ་ལེན་པ་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཡེངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྲངས་
པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་རྟ་རྩལ་ཅན་དེ་
ཡེངས་ཀྱང་རྟ་ལས་མི་ལྟར་བ་ལྟར་སྒོ་བྱར་དུ་རྒྱུ་
ངན་བྱུང་བ་ན། ཆེད་གཏད་དུན་པས་མ་བཟུང་ཡང་
རྒྱུ་ངན་དེ་ཉིད་སྒོ་སྒྲོང་གི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་ཐུབ་ན་
འབྲངས་པ་སྟེ། དགྲ་གཉེན་གཞོད་བྱེད་བདེ་སྟུག་ཅི་
སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ། བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་

གཉིས་ཚུལ་མེད་ལྷང་ལྷང་སྒྲེ་བའོ། །བཞི་བོ་ད་བྱང་
རྒྱལ་མེམས་འབྱོངས་ཤིང་གནད་དུ་སོང་བའི་རྟགས་
ཡིན་གྱི། སྤང་མི་དགོས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཟེར་བ་མིན་
པས། སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་གོང་འཕེལ་ལ་
བསྐྱབ་བོ། །

དུག་པ་སློ་སློང་གི་དམ་ཆེག་ནི། སྤྱི་དོན་གསུམ་ལ་
རྟག་དུ་བསྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་དོན་གསུམ་
ནི། སློ་སློང་ཁས་སྤངས་དང་མ་འགལ་བ་སྟེ། སོ་ཐར་
བྱང་མེམས་སྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཕྱ་མོ་ཚུན་ཆད་རང་
གིས་གང་སྤངས་པ་ལ་ཉེས་ལྷང་གི་དྲི་མས་མ་གོས་
པ་དང་། ཐོར་ཆོར་མ་ཤོར་བ་སྟེ། བདག་གཅེས་
འཛིན་མེད་པ་གཞན་གྱིས་གོ་རུ་རེ་བས། ལྷ་རྟེན་

བཤེག་པ། ཤིང་གཉན་གཅོད་པ། རུ་གཉན་
དཀྱགས་པ། མཛེ་སྤང་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་ཐོ་
ཆོའི་སྤྱད་པ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་ཐར་གཙང་སིང་ངེ་བར་
བྱ་བ་དང་། ཕྱོགས་རེར་མ་ལྟར་བ་སྟེ། མིའི་གཞོད་
པ་བཟོད་ཀྱང་ལྟ་འདྲའི་གཞོད་པ་མི་བཟོད་པ་དང་།
དེ་གོ་ལྟོག་པ་དང་། གཉེན་ལ་བཟོད་དག་ལ་མི་
བཟོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་བཟོད་ཀྱང་ན་ཆ་
སོགས་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། དེ་ཐམས་
ཅད་བཟོད་ཀྱང་སྦྱིད་ཐོག་དུ་ཆོས་འཆར་བ་སོགས་
སློ་སྦྱང་ཕྱོགས་རེ་བ་སྤང་བ་དམ་ཆོག་ཡིན་པས་རྟག་
དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འདུན་པ་བསྐྱར་ལ་རང་སོར་
བཞག །ཅེས་པ་ནི། སྤར་རང་གཅེས་གཞན་མི་

གཅེས་པའི་འདུན་པ་དེ་གོ་ལྟོག་དུ་བསྐྱར་ལ་གཞན་
དོན་ཁོ་ནར་གཅེས་པར་བཟུང་། སློ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་
མངོན་ཆན་ཆུང་ལ་ས་ཆོད་ཆེ་བ་ཞིག་ཕྱ་དགོས་པས།
ཕྱི་འོ་སྦྱང་ལམ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཤོགས་པོ་གཞན་རྣམས་
དང་འདྲ་བར་རང་སོ་ཐུབ་པར་བཞག་ལ། གཞན་
གྱིས་མ་ཆོར་བར་རྒྱད་སྟོན་པ་ཞིག་ཕྱོད། །ཡན་ལག་
ཉམས་པ་བཟོད་མི་ཕྱ། །ཞེས་པས། གཞན་ལ་འཇིག་
རྟེན་གྱི་སྦྱོར་ཞར་བ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་
གྱི་སྦྱོར་སྟོན་པ་ཉམས་པ་སོགས་མི་སྟོན་པའི་ཆོག་མི་
བཟོད་པར་ཞི་དལ་འཇུག་དང་བཅས་པས་འཐད་
ཅིང་ཡིད་ལ་འབབ་པའི་ཆོག་བཟོད་དོ། །གཞན་
ཤོགས་གང་ཡང་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གཞན་ཤོགས་

སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་ཆོས་སྒྲོར་ཉུགས་པ་
གང་གི་འདྲ་སྒྲོན་མི་བསམ་སྟེ། སྒྲོན་མཐོང་བ་དེ་ང་
རང་གི་སྣང་བ་མ་དག་པས་ལེན། ཁོང་ལ་དེ་འདྲ་
མེད། སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་ལྟོ་འདས་ལ་འདྲ་སྒྲོན་དུ་
མཐོང་བ་ཁ་ཅིག་བྱུང་བ་དང་འདྲ་སྒྲོན་དུ་བསམ་ལ།
རང་སྒྲོ་སྒྲོན་ཅན་ཆར་བཅད་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་
གང་ཆེ་སྒྲོན་ལ་སྤྱུང་། །ཞེས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་
གང་ཆེ་བརྟག་ལ། ཐོག་མར་དེའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་ཐམས་
སྤྱངས་ནས་འདུལ་ཞིང་སྤྱུང་། །འབྲས་བུར་རེ་བ་
ཐམས་ཅད་སྤངས། །ཞེས་སྒྲོ་སྤྱིང་བསྒྲོམས་པས་ལྟ་
འདྲེ་བུལ་དུ་རེ་བ་དང་། རང་བབ་པོར་མཐོང་དུ་
རེ་བས་གཞོན་ལན་དུ་ཕན་གདགས་པ་སོགས་ཚུལ་

འཆོས་ཡིན་པས་སྤང་སྟེ། མདོར་ན་ཆོ་འདིའི་བདེ་
སྦྱིད་སྟོན་གྲགས། ཕྱི་མ་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་རང་ཉིད་སྟེ
ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་འདོད་སོགས་རང་དོན་ཡིད་
བྱེད་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་དོ། །
དུག་ཅན་གྱི་ཟས་སྤང་། ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་
འཛིན་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་ཀུན་ནས་
བསྤངས་པའི་དགོ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཟས་དུག་ཅན་
དང་མཚུངས་པས་སྤང་ལ། འཛིན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་
ལ་བསྐྱབ་པོ། །གཞུང་བཟང་པོ་མ་བཟློན། ཞེས་པ་
ནི། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་མི་གཞུང་བཟང་པོ་
ཅན་དེས་ས་ཕྱོགས་དུས་ཆོད་ཇི་ཙམ་སོང་ཡང་རང་
ལ་ལྟོས་པའི་མི་བརྗེད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་

ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་འཁོན་དུ་བབྱང་ནས་འཁོན་
འཛིན་དེ་ལས་ནམ་ཡང་མི་ལོག་པ་དེ་སྤངས་ལ།
གཞོད་པའི་ལན་དུ་སྒྲུབ་ཡང་ཕན་འདོགས་པའི་
བསམ་སྒྱུར་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །ཤག་ངན་མ་ཆོད།
ཅེས་པ་ནི། སྒྱུར་གཞན་གྱི་མཚང་འབྲུ་བ་ལ་དགའ་
བར་མི་བྱ། སྒྲོས་སུ་པ་རོལ་པོས་རང་ལ་ཆོག་ངན་
སྒྲས་པའི་ལན་དུ་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཆོག་མི་སྤྲོ་བ་
མ་ཟད། ཉེས་པ་བྱུང་ནའང་འདིས་ལན་མི་སྤྲོ་བར་
ནམ་ཡང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་ལ་བརྩོན་
པར་བྱའོ། །འཕྲང་མ་སྒྱུགས། ཅེས་པས། གཞན་གྱི་
གཞོད་པ་བྱས་པ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་ལོ་མང་པོ་ལོན་
ཀྱང་མ་བརྟེན་པར་གཞོད་ལན་འཁྱོལ་བའི་འཕྲང་
བྱུང་དུས་གཞོད་སྒྱེལ་བ་དེ་སྤང་ནས་གཞོད་ལན་ཕན་

གང་ཐོགས་བདགས་པ་སྟེ། གདོན་གྱི་གནོད་པ་ལྟ་བུ་
ལའང་གནོད་འཛིན་མི་བྱ་བར་བུམས་སྟོང་རྗེ་འབའ་
ཞིག་བསྒོམ། གནད་ལ་མི་དབབ། ཞེས་མིའི་སྒྱུ་
མཚང་ནས་འབྱ་བ་སོགས་གནད་ལ་བཀར་བའི་ཆོག་
དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་སྒོག་སྒྲགས་འདྲེན་པ་སོགས་
གཞན་སེམས་ལ་བྱུང་བ་སྟོང་པའི་ཆོག་མི་བཟོད།
མཛོ་ཁལ་གླང་ལ་མི་འབྱོ། ཞེས་པས། རང་ལ་བབ་
པའི་ཁག་ངན་གཞན་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། རང་ཐོག་
བབ་པའི་བྱ་དཀའ་བ་གཡོ་སྒྱུས་གཞན་གྱི་སྟོང་དུ་
བསྐྱར་ན། མཛོའི་རྒྱལ་ཁལ་གླང་ལ་བྱོ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་
ལྟར་མི་བྱ། མཁྱོགས་ཀྱི་རྩེ་མི་གཏོད། ཅེས་རྟ་རྒྱགས་
པའི་ཆེ་སུ་མཁྱོགས་ལ་སྟོ་རྩེ་གཏོད་པ་བཞིན་ཆོས་པ་

འདྲ་འདྲའི་ནང་དུ་རྟེན་བཀྱར་སྟོན་གྲགས་སོགས་
རང་ལ་ལྟག་པར་འོང་དུ་རེ་བ་དང་། ཟང་བེང་གི་
རྟེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྒྲ་ཚོགས་ལ་བརྩོན་པའི་
བསམ་སྒྱུར་སྤངས་ཏེ། རྟེན་བཀྱར་སྟོན་གྲགས་བྱང་
མ་བྱང་ལ་ཁུད་མེད་པར་བྱའོ། །ལྟོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་
པས། ཡུག་རང་བཟང་བར་འདོད་ནས་འཕྲལ་པམ་
ཁ་ལེན་པ་དང་། ནད་གདོན་ཞི་དང་རྒྱུན་ངན་བསྒྲེག་
དུ་རེ་ནས་སྒྲོ་སྒྲུང་བྱེད་ན། ལྟོ་བཅས་བོན་གྱུར་
བཞིན་དུ་ལོག་པའི་ཚས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
མི་བྱ་བར་སྦྱིད་སྟུག་གང་བྱང་ཡང་རེ་དོགས་སྟེམས་
འཕྲིགས་སྤངས་ཏེ་བསྒྲོམ། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཐོགས་མེད་
ཞལ་ནས། ཚན་གཅིག་གི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་འདི།

འདྲེ་གཏོན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཞིག་དུ་གོ་བ་འདྲ་སྟེ།
དེ་ཙུག་བྱེད་ན་བོན་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་མེད། ཆོས་བྱ་
བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་འགྲོ་
བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། འདིས་མཆོན་ནས་
ཆོས་ལོག་ཟེར་བའང་། ཏྲག་ཆད་དུ་ཉྱ་བ་ཉྱ་ལོག།
མཆོག་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་ལོག། སྒྲིམ་པ་གསུམ་
དང་མི་མཐུན་པ་སྦྱོད་ལོག་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཆད་
མ་ནས་གསུངས་པའི་ཉྱ་སྦྱོད་དང་འགལ་བ་རང་
གཞན་མཆོག་དམན་སུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ལོག་ཟེར་
ཞིང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་འཕྲེན་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་གཙོད་ལོག་གམ། ནད་ལ་སྦྲན་ལོག་ཅེས་
པ་ཉྱ་བུའོ། །གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་སྦྱར་བའམ།

གཏེར་ནས་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ལོག་ཅེས་ཚུམ་
ཆོས་དང་གཏེར་ཆོས་དེ་དག་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་
ཡིན་མིན་ལེའུ་གཅིག་གི་ཆོག་དོན་ལའང་མ་དཔྱད་
པར་སྤྲོ་བ་ནི། གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་ཞེན་ཕྱོགས་
སམ། གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་
བསྒྲགས་པར་སྤྲོ་མོད། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཆོད་
སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མི་བབྱུང་བར་
གསུངས་པས་ལྟ་སྟོན་ཆོད་དང་ལྟ་སྟོན་གང་ཟག་དེ་
ལ་རང་མ་མགུ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ལོག་ཏུ་བསྒྱུབ་
མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་བབྱུང་པོ་དང་འདྲ་མིན་
གཉིས་འཆོང་བ་པོ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་
པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས། གང་
ཟག་ལ་མི་བརྟོན་ཆོས་ལ་བརྟོན། ཞེས་ཡང་ཡང་

བཀའ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་འདི་འདྲ་གོ་བ་གཤམ་ཆེ་སྒྲིང་བ་ནི་
འཕྲོས་སུ་སྒྲོས་པ་ལོ། །ལྷ་བདུད་དུ་མི་དབབ། ཅེས་
པས། སྒྲོ་སྒྲིང་སྒྲོམ་བཞིན་ང་རྒྱལ་དང་སྒྲོམས་སེམས་
བྱས་ཏེ་རང་རྒྱུད་རེངས་ན། ལྷ་བདུད་དུ་བབ་པ་དང་
འདྲ་བར་ཆོས་ཆོས་མིན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས། །ཆོས་
སམ་སྒྲོ་སྒྲིང་ཇི་ཅམ་སྒྲོམ་བཞིན་རང་རྒྱུད་ཇི་ཐུལ་དུ་
འགོ་བར་བྱས་ཏེ། ཀུན་ལ་བྲན་གྱི་ཐ་མ་ལྟར་བྱའོ། །
སྦྱིད་གྱི་ཡན་ལག་དུ་སྒྲུག་མ་ཆོལ། ཞེས་ཡོན་བདག་
སོགས་ལ་ན་ཆ་ཤི་ཆད་བྱུང་ན་ཟས་ནོར་འོང་། ལྷ་
རོགས་གྲོགས་མཆེད་ཤི་ན་དཔེ་ཆ་ལྷ་རྟེན་འོང་། རང་
དང་མཉམ་པ་ཤི་ན་ང་གཅིག་ཕུ་ལ་བསོད་ནམས་
འོང་། དལ་ཤི་ན་ལེགས་སྒྲུམ་པ་སོགས་མདོར་ན་

རང་སྦྱིད་པའི་ཡན་ལག་དུ་གཞན་ལ་མི་འདོད་པ་
སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོང་དུ་རེ་བ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །
བདུན་པ་སྟོ་སྟོང་གི་བསྐྱེལ་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །རྣལ་
འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། ཟས་ཟ་བ། གོས་གོན་པ། ཉལ་བ། འགྲོ་འདུག་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་
པའི་བསམ་པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་
ལུས་ལམ་དུ་ཁྱེར། །ལོག་ཅོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་
གིས་བྱ། །ཞེས་དཔུང་གི་ལོག་གཅོན་དུ་དཔུང་རང་
བྱ་བ་བཞིན། །སྟོ་སྟོང་བསྐྱེལ་པའི་ཆེ་ན་ཆ་རྒྱུན་ངན་
མང་བ། མི་ཁ་སྐྱར་འདབས་བྱག་པ། འདྲེ་གདོན་
དག་ཀྱི་དུས་འཆེ་བ། རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་རུ་

སོང་བ། སྒོམ་སྒྲིང་མི་འདོད་པ་སོགས་བྱུང་ན།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བདག་གི་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་
བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་
སྒྲིང་རེ་རྗེ་སྒྲིམ་དུ་བསམ་ལ། མི་འདོད་པ་འདིའི་སྒྲིང་
དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་མི་འདོད་པ་སྐྱུག་
བསྐྱུལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་དུ་
བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ལོག་ཅོན་གཅིག་ཕུ་བྱའོ། །
ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས། །ཞེས་པས་ཐོག་
མ་ནངས་པར་ལྗང་མ་ཐག་པའི་ཆོ། དེ་རིང་བྱུང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ་སྒྲིམ་
པའི་འཕེན་པ་བྱགས་དྲག་པོ་བཏང་། ཉིན་མོའང་
དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་གྱིས་བློ་པར་བྱས་མཐར་དོ་

རུབ་ཉལ་བ་ན་དེ་རིང་གི་བསམ་སྒྲུབ་རྣམས་ལ་
བརྟགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འགལ་བ་བྱང་
ན་རང་ལ་བརྟན་བབྱང་སྟེ་བཤགས་པ་དང་། ཕྱིན་
ཆད་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་དམ་བཅའ་བྱ། མ་འགལ་
བར་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྒྲོམ་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་ལ་འདུག་
རུས་པའི་སྒྲོན་ལམ་གདབ་པ་སྟེ་བྱ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་
དུས་རྒྱུན་དུ་བསྐྱབ། ཉེས་ལྟུང་སྒྲོམ་པ་སོགས་ལའང་
འདུན་བསམ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུངོ། །གཉིས་པོ་གང་བྱང་
བཅོད་པར་བྱ། །ཞེས་རང་ཉིད་ཤིན་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་
བ་དང་ཉམ་ཐག་པ་བྱང་ནའང་སྒྲོན་ལས་སུ་བསམ་
སྟེ་ཞེ་འཁོད་སེམས་སྤྱག་མི་བྱ་བར་གཞན་གྱི་སྤྱི་ག

སྐྱུག་ཐམས་ཅད་ལེན་ཅིང་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་
ལ་འབད། འཁོར་དང་ལོངས་སྦྱོང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པ་སོགས་བདེ་སྦྱིད་ཆེར་བྱུང་ནའང་བག་མེད་བཏང་
སྟོམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་བཏང་བར། རྟོར་དགོ་ཕྱོགས་
སུ་བཏང་། དབང་ཐང་དགོ་བར་བསྐྱར། ཐམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་པར་སྦྱོན་ལམ་
གདབ། མདོར་ན་བདེ་སྐྱུག་གཉིས་པོ་གང་བྱུང་ཡང་
བཟོད་པར་བྱ། གཉིས་པོ་སྟོག་དང་བསྟོམས་ནས་
བསྐྱུང་། །ཞེས་སྟོམ་པ་གསུམ་སོགས་ཆོས་སྤྱིའི་
བསྐྱུང་བྱ་དང་། སྟོ་སྦྱོང་གི་སྟོམ་ཀྱི་བསྐྱུང་བྱ་དང་
དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་སྐྱུང་བ་ལས་འདི་སྤྱིའི་བདེ་བ་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་དམ་ཆོག་དེ་གཉིས་སྟོག་དང་

བསྐྱེས་ནས་བསྐྱུང་། དེའང་ཅི་བྱེད་རང་དོན་གྱི་རྣམ་
རྟོག་གི་འཁྲི་བ་མ་ཉུགས་པར་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་
པ་ཁོ་ནས་བསྐྱུང་ངོ་། །དཀའ་བ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་པོར་ངོ་
ཤེས་པ་དཀའ། བར་དུ་བསྐྱོག་པར་དཀའ། མཐར་
ཁྱུན་གཅོད་པར་དཀའ་བས། དང་པོར་སྐྱེས་མ་ཐག་
ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་ངོས་ཟེན་པར་བྱ། བར་དུ་
གཉེན་པོའི་སྟོབས་སྐྱེད་ནས་སྤང་། མཐར་ཕྱིན་ཆད་
འདི་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་སྒྲུལ་པའི་ཞེ་
བཅད་དེ་གསུམ་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །རྒྱ་ཡི་གཙོ་
བོ་རྣམ་གསུམ་སྤང་། །ཞེས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་
བོ་སྒྲུལ་བཟང་པོ་དང་། རང་གི་སྒོ་ལས་སུ་རུང་བས་

ཆོས་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ཡོན་པ་དང་། ཟས་གོས་
སོགས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཀྱིན་འཛོམ་པ་སྟེ། དེ་
གསུམ་རང་ལ་འཛོམ་ན་དགའ་བ་བསྒྲོམ། གཞན་
ལ་འང་དེ་གསུམ་ཚང་བར་སྒྲོན་ལམ་གདབ། མ་ཚང་
ན་གཞན་ལ་སྟོང་རྗེ་བསྒྲོམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མ་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་སྐྱུངས་
ཏེ་སྤང་། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་
པར་སྒྲོན་ལམ་གདབ། ཉམས་པ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་
བསྒྲོམ། །ཞེས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྲུམ་ལ་རག་ལས་པས། སྤྲུམ་པའི་
མོས་གུས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱོ་སྤྱོད་ཐེག་ཆེན་
ཆོས་ཀྱི་ཡང་སྟོང་ཡིན་པས། སྤྱོ་སྤྱོད་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྤྱོ་

བ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། རྩོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་
བྱ་ཉམས་པ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །
འབྲལ་མེད་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བྱ། །ཞེས་དུས་རྟག་
དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྟེན་པ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བའི་
རྩ་བ་འབྲལ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །ཡུལ་
ལ་ཕྱོགས་མེད་དག་དུ་སྦྱང་། །ཁྱབ་དང་གཏིང་
འབྱོངས་ཀྱང་ལ་གཅེས། །ཞེས་ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་རིས་
མེད་པ་སེམས་ཅན་དང་། འབྱུང་བ་བཞི་སྟོགས་
སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་སྟོགས་སྟོ་
ཡུལ་དུ་བཟང་ངན་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་སྟོང་
ཁོ་ནས་ཁྱབ་པ་དང་། དེའང་ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མ་
ཡིན་པ་གཏིང་ནས་འབྱུངས་པར་བྱ་བ་གཅེས་སོ། །

བཀོལ་བ་རྣམས་ལ་རྟག་དུ་བསྒྲུབ། རེས་སྒྲོ་སྒྲོང་
དཀར་བའི་ཡུལ་སྤང་བའི་དགྲ། ལཱོད་པའི་
བགེགས་ཁྱད་པར་རང་གིས་ཕན་བདགས་པའི་ལན་
དུ་ལཱོད་པ་བྱེད་པའི་ལོག་སྒྲུབ་མཁན་དང་། རང་
གི་འགྲན་ཆེར་འདུག་པ། ལྷན་ཅིག་དུ་འགྲོགས་པ།
ཞེ་འགྲས་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ལཱོད་པ། ལས་
ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱིང་དུ་མི་སྤྱུག་པ་སོགས་ལ་ལྷག་པར་
བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྒྲུབ་མོ། ལྷ་མ་
དང་ཕ་མ་སོགས་ཡུལ་གཙན་པོ་ལ་ལཱོད་པར་
འགྱུར་བའང་ཁྱད་པར་དུ་སྤང་ངོ་། རྟེན་གཞན་དག་
ལ་ལྷོས་མི་བྱ། རེས་ཁམས་བཟང་ངན་དང་།
ལོངས་སྤྱོད་དཀོན་མེད་དང་། མི་ཁ་བྱམས་མི་བྱམས་

དང་། གནོད་པ་ཡོད་མེད་སོགས་རྒྱུན་བཟང་ངན་
གང་ལའང་རགས་མ་ལས་པར། མཐུན་རྒྱུན་འཛུམ་
ན་འཛུམ་ཐོག་དུ་སྒྲོ་སྒྲུང་། མ་འཛུམ་ནམ་འཛུམ་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་དུ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྒྲུམ་
པ་སྟེ། མདོར་ན་རང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲོ་སྒྲུང་
གི་རྣལ་འབྱོར་དང་རྟག་དུ་མི་འབྲལ་བའོ། །ད་རེས་
གཙོ་བོ་ཉམས་སྲུང་། །ཞེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
ལུས་གངས་མེད་པ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཁོ་
ནར་སོང་། ཕྱིས་ནས་ཀྱང་མཐུན་རྒྱུན་འཛུམ་པ་འདི་
འདྲ་མི་འོང་བས། ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ། ཡང་དག་
པའི་ཆོས་དང་མཇལ་བའི་སྐབས་འདིར་ཆེ་རབས་
གཏན་གྱི་འདུན་མ་འགྲུབ་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་

ཉམས་སྤྲོད་དགོས། དེའང་ཆེ་འདྲི་དོན་ལས་ཕྱི་
མའི་དོན་གཙོ་ཆེ། ཕྱི་མའང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་
གཙོ། རང་དོན་ལས་གཞན་དོན་གཙོ། ཆོས་བཤད་
སྤྱབ་གཉིས་ལས་སྤྱབ་པ་གཙོ། །སྤྱབ་པ་གཞན་ལས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་པ་གཙོ། དེའང་ལྟང་རིགས་
ཀྱི་དཔྱད་སྒྲུབ་ལས་སྤྲོད་མའི་མན་ངག་ཕུར་ཚུགས་སྤྱི་
བསྒྲུབ་པ་གཙོ། སྤྱོད་ལམ་གཞན་ལས་མལ་དུ་བསྐྱད་
ནས་སྤྱོད་པ་གཙོ་ཆེའོ། །གོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི།
གོ་ལོག་དུག་སྤང་བ་སྟེ། ཆོས་སྤྱབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་
མི་བཟོད་པར་དག་འདུལ་གཉེན་སྤྱོད་ཞིང་ལས་ཚོང་
ཁེ་སྤོངས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཟོད་པ་བཟོད་པ་གོ་
ལོག། །ཆོས་རྣམ་དག་སྤྱབ་པ་ལ་འདུན་པ་མི་བྱེད་

པར་ཆེ་འདྲིའི་བདེ་སྦྱིད་དཔལ་འབྱོར་ལ་འདུན་པ་
བྱེད་པ་འདུན་པ་གོ་ལོག། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
ཀྱི་རོ་མི་མུང་བར་བྱང་བྱིང་ལོངས་སྦྱོང་ཀྱི་རོ་མུང་བ་
རོ་མུང་གོ་ལོག། །སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱང་རྩེ་མི་བྱེད་
པར་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་ཐུབ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱང་རྩེ་བསྒྲོམ་
པ་སྦྱང་རྩེ་གོ་ལོག། །རང་ལ་ལྟོས་པའི་མི་ཆོས་ལ་མི་
སྦྱོར་བར་ཆེ་འདྲིའི་ཆེ་ཐབས་ལ་སྦྱོར་བ་གཉེར་
སེམས་གོ་ལོག། །འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་དང་དགོ་
བ་ལ་དགའ་བ་མི་སྒྲོམ་པར་གཞན་ལ་མི་བདེ་བ་དང་
དགྲ་ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པ་
རྩེས་སུ་ཡི་རང་གོ་ལོག་སྟེ། དུག་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་
སྤང་བར་བྱུངོ། །རིས་འཛོག་མི་བྱ། །ཞེས་རིས་འགའ་

བྱེད། རེས་འགའ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་མ་
སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། སྒོ་སྒྲིལ་མི་མང་བ་ཅེ་གཅིག་དུ་སྒོ་
སྒྱུང་བར་བྱ། དོལ་ཆོད་དུ་སྒྱུང་། ཞེས་རྣམ་གཡེང་
དང་མ་འབྲེལ་པར་སྒོ་སྒྱུང་ཁོ་ནར་སྒོ་ཡིངས་ཀྱིས་
བསྐྱར་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་སྒྱུང་། རྟོག་དཔྱེད་གཉིས་
ཀྱིས་ཐར་བར་བྱ། ཞེས་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱུན་དུ་རྟོག་
ཅིང་དཔྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དང་བདག་
འཛིན་ལས་ཐར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའང་རང་རྒྱུད་
ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། དྲག་
དུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བརྟག། སྐྱེ་ན་གཉེན་པོ་དྲག་དུ་བསྐྱེན།
ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་ཅི་འདྲ་འདུག་བཟླ། གལ་
ཏེ་མེད་པ་ལྟར་འདུག་ན་ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་ཞིག་

བསྟེན་ལ་བརྟུག་། དེའི་ཆེ་གཅེས་འཛིན་སྟེ་བར་
འདུག་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་གཉེན་པོས་དེ་མ་
ཐག་སྤང་ངོ་། །ཡུས་མ་བསྟོམ། ཞེས་པ་རོལ་པོ་ལ་
རང་གི་དྲིན་ཡོད་ཀྱང་ཡུས་ཆེ་མི་བྱ་སྟེ་བདག་པས་
གཞན་གཅེས་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁས་པ་དང་
བཙུན་པ་དང་ཆོས་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་དཀའ་ཐུབ་
ཡུན་རིང་བྱས་པ་སོགས་རང་དོན་ཡིན་པས་གཞན་
ལ་ཡུས་བྱ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུས་གཞན་ལ་མི་
འཆོང་ངོ་། །མི་ལ་རེ་བ་མཆེ། ལྷ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་
བྱ་བ་རྩ་སྤོང་པའི་བཀའ་ཡིན་གསུངས། ཀོ་ལོང་མི་
སྟོམ། ཞེས་གཞན་ལ་ཕྱག་དོག་གི་བསམ་པ་མི་བྱ།
གཞན་གྱིས་རང་ལ་མི་མང་སར་སྤྲུལ་བ་པ་དང་།

གཞི་དཔ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ལན་མི་བྱ་ཞིང་སེམས་
ཁྱུང་འབྱུགས་པ་སྤང་། པོ་ཏྱེ་བའི་ཞལ་ནས། འོ་སྐྱེལ་
ཆོས་པ་རྣམས་ཆོས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མ་
སོང་བས། བཟོད་སྤྲོད་ཤུ་བས་རྒྱུང་། ཀོ་ལོང་
གཙང་བཙན་བས་དམ་པར་གདའ་སྟེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་
གོ་མི་ཆོད་པས་ཆོས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་
འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་གསུངས། ཡུད་ཅམ་པ་མི་བྱ།
ཞེས་རྒྱུང་བཟོད་ཅམ་རེས་དགའ་མི་དགའི་རྣམ་འགྱུར་
སྟོན་པ་སྟེ་གོགས་ཀྱི་སེམས་ལ་གཟན་པ་མི་བྱ། འོར་
ཆེ་མ་འདོད། ཞེས་པས་རང་གིས་ཆོས་ཉམས་སུ་
སྤངས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་བདགས་པ་དང་།
དགོ་བའི་ལས་བྱས་པ་སོགས་ལ་གཞན་གྱི་འོར་ཆེའི་

ཆེག་གི་གཏོང་རག་འབྱུང་དུ་རེ་བ་མི་བྱ་སྟེ། མདོར་
ན་སྟོན་གྲགས་ཡོང་དུ་རེ་བ་སྤང་བའོ། །དེ་ལྟར་
བསྐྱབ་བྱ་དེ་རྣམས་ནི་སྟོ་སྟོང་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་
འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཡིན་ལ། མདོར་ན་རྒྱལ་
སྤུས་རིན་པོ་ཆེས། ཆེ་དྲིལ་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་
རྣམ་པ་གཉིས་པོ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་གྱི་སྟོ་ནས་
ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས། འབྱུངས་པའི་གཏོང་ཐོབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་ལྟར་འབད་དོ། །སྟོགས་
མ་ལྟ་པོ་བདོ་བ་འདི། །བྱང་རྒྱུ་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་
ཡིན། །མན་ངག་བདུད་རྩི་སྟོང་པོ་འདི། །གསེར་
སྟོང་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། དུས་དང་།

སེམས་ཅན་དང་། ཆོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྷ་
བའི་སྒྲིགས་མ་ལུ་བདོ་བས་བདེ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་ནི་
ཉུང་། འགལ་རྒྱུན་མི་མཐུན་པ་གིན་དུ་མང་བས་ཆོས་
གཞན་གྱི་གཉེན་པོས་མ་སྦྲེབས་པ་ན། སློ་སྦྱང་མཁན་
ལ་རྒྱུན་ངན་ཇི་ཙམ་མང་བཞིན་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ་བ་
དཔེར་ན་གིང་ཇི་ཙམ་མང་བཞིན་མེ་ལྷེ་ཕྱི་ཕྱིར་
འཕེལ་བ་ལྟར། ཉོན་མོངས་དང་རྒྱུན་ངན་ཐམས་
ཅད་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་ཁོ་ནར་བསྐྱར་བ། གཞན་ལ་
མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས། དབང་པོ་མཆོག་དམན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕན་ཐོགས་གིང་རྒྱད་ལ་འབྱོར་བའི་མན་ངག་
བདུད་རྩི་སྒྲིང་པོ་ལྷ་བུ་འདི། ཇི་བའི་སྒྲིང་མ་རྣམ་
གསུམ་ནང་ནས་མཆོག་དུ་སྐྱེ་བྱེད་ཆེ་བ་ཇི་བའི་གསེར་

གྲིང་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཟབ་ཆོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པའོ། །ཚེན་སྤང་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་སད་པས། །རང་གི་
མོས་པ་མང་བའི་རྒྱས། །སྤྱག་བསྐྱེད་གཏམ་ངན་
ཁུད་བསད་ནས། །བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་
གདམས་ངག་ཉུས། །ད་ནི་ཤི་ཡང་མི་འགྱུར་དོ། །
ཞེས་པ་ནི། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་འཆང་ཁ་
བ་ཉིད་ཚེན་ཀྱི་ལས་འཕྲོ་སད་ནས། ཆོས་འདི་ཁོ་ན་
ལ་ཐུགས་མོས་པས་དཀའ་སྤྱད་ཆེན་པོས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རང་སེམས་བདག་འཛིན་འདུལ་
བའི་གདམས་ངག་འདི་ཉིད། ཇོ་བོ་ཡབ་སྤྲུལ་ཀྱི་
བཀའ་བརྒྱད་ལས་ཉུས་ཤིང་ཐུགས་ལེགས་པར་
སྤངས་པས། བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་ཐུགས་

རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་སྐྱེས་ཏེ།
ཆོས་སྒོར་ཉུགས་པའི་དོན་འབྲས་མཐར་ཐུག་པ་གྲུབ་
ཅིང་གདིང་ཐོབ་པས་འགྱོད་པ་མེད་པའོ། །སྒོ་ཀ་ཕྱི་
མ་འདི་གཉིས་གཉུང་མཇད་པ་པོས་མཇུག་སྟུང་པའི་
གསུང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱད་པའི་གདམས་པས་ཁ་སྐྱོང་བ་ནི། དེ་
ལྟར་སྒོ་སྟུང་གི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་རང་ཉིད་གཅིག་
ཡུར་འདུག་ན་སྒོ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་བདེ་སྟུག་ཐམས་ཅད་
སྒོ་སྟུང་ཁོ་ནས་ལམ་དུ་ཁྱེར་ཆོག་པ་མ་ཟད། ཆོས་
ཟབ་མོས་ལས་ངན་སྟོངས་ནས་སེམས་སྟོངས་སུ།
འགྲོ་ན་སྟོང་སྟོང་འདོད། སྟོང་ན་འགྲོ་སྟོང་འདོད་པ་
སོགས་བྱུང་ན་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཤེས་

ལུགས་འདི་འདྲ་ན། །གནས་མལ་འདི་ཡང་ཡང་
རབ་ཡིན། །སྒྲོ་སེམས་འདི་ཡང་བདེ་མོ་ཡིན། །
གཞན་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་སྒྲན་འདིས། །དམྱལ་བར་མ་
སྐྱེས་ཁ་ཇེ་ཆེ། །བཙོ་སྤྱོད་མ་སྐྱོང་ཁ་ཇེ་ཆེ། །ཞེས་
དང་། །གཞན་ཡང་འཇིགས་པ་རབ་བསམ་སྟེ། །
བདག་ལ་ཁྱེད་བདས་ཆེན་པོ་བྱ། །ཁྱོད་ལ་གྱོང་བསྐྱར་
དཀར་ཐུབ་བྱ། །གོས་ལ་གྱོང་བསྐྱར་དམན་ཆ་
སྤང་། །བདེ་སྐྱུག་ཁྱེད་བསད་གཉེན་པོ་བསྒྲོམ། །
ཞེས་སེམས་དཔའི་རིམ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་
ལ་ཤགས་འདེབས་གནད་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ན་བའི་
ཆེ་ན་ནད་གཡོག་ཡིན་ཏེ། དེའང་སྒྲན་པ་ནད་གཡོག་
འཇོལ་བཤེས་སོགས་ལ་འདི་ལས་དྲག་པ་ཞིག་བྱེད་

ཐང་སྒྲུམ་སེམས་ཡུས་པའི་དུས་སུ། ན་བ་འདི་གཞན་
སུས་ཀྱང་མ་ལན་བདག་འཛིན་ཁོ་ནས་ལན། སྒྲན་
དང་ནད་གཡོག་གིས་ཕན་ན་སྤར་འདི་མ་བྱས་སྒྲུམ་
པ་མེད་རུང་སུའང་འཛིགས་པ་འདི་ལས་མ་ཐར། ད་
རེས་བདག་འཛིན་ཁྱོད་ལ་འདི་མཁོ་བས་སྒྲིང་ཆེམ་
སྒྲུམ་དུ་བསམ་ལ་དེའི་སྒྲིང་དུ་གཞན་གྱི་ནད་གཏོན་
སོགས་ལེན་པ་ལ་བསྐྱབ་བོ། །གཞན་ཡང་ཇོ་བོ་
གསེར་སྒྲིང་པའི་གསུངས་ལས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
འབྱར་འཛོམས་ཏེ། གཉེན་པོ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་
བརྟེན་ཡིན། །འདུན་མ་ཐམས་ཅད་ཆེག་འདྲིལ་ཏེ། །
ལམ་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆོད་ཡིན། །གཉེན་པོ་
རྒྱམ་བྱང་གི་ཆོས་བཞི་སྟེ། །མཐའ་འཁོབ་འདུལ་ན་

དགོས་པ་ཡིན། །འཁོར་ངན་ལོག་སྐྱབ་བཟོད་པ་
ལ། །སྒྲིགས་མའི་དུས་སུ་མཁོ་བ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་མ་ཐག་སྒྲོ་སྒྲོང་ངམ་སྒྲོང་
ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་འབྱར་འཛུམས་བྱ། གཉེན་པོ་ཐམས་
ཅད་ཕྱི་ནས་དལ་བུས་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཉོན་
མོངས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཐོག་བརྗེས་སྒྲོ་རྟོག་དུ་བཅོམ།
འཕྲལ་ཕུག་གི་འདུན་མ་སྒྲ་ཁ་མང་པོ་མི་ཤོམས་པར་
སེམས་ལ་གང་བན་དང་བདག་འཛིན་བརྒྱག་ཅི་བྱུང་
གཅིག་ཕུར་བསྒྲིལ། བདག་འཛིན་དང་རྣམ་བཤམ་ན་
སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ལམ་གཅིག་ཆོད་དེས་ལམ་
རིམ་པ་བརྩེ་མི་དགོས། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་
ཀྱི་གཉེན་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་ན་ཆོས་བཞི་པོ་འདིར་

འདུས་པའོ། །རྒྱུན་ངན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཡིན། །འདྲེ་གཏོན་རྒྱལ་བའི་སྤྱལ་བ་ཡིན། །རྣ་ཆ་
སྤྲིག་སྤྲིབ་ཀྱི་ཕུགས་ཤིང་ཡིན། །སྤྱུག་བསྐྱལ་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་ཡོ་ཡོངས་ཡིན། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ཆོས་བཞི་སྟེ། །མཐའ་འཁོབ་འདུལ་མེད་འཁོར་ངན་
ལོག་མེད་སྤྲིགས་མའི་དུས་སུ་མེད་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུན་
ངན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་གསོག་སྤྲིབ་སྤྲོད་། དམ་
པའི་ཆོས་དྲན་པ། རྟོགས་པ་ལ་བོགས་འདོན་པ་
སོགས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་
འགྱུར་བས་རྒྱུན་ངན་སྤང་མི་དགོས། ལྷ་འདྲེའི་ཆོ་
འཕུལ་དང་། གཏོན་གྱི་གཞོད་པ་བྱུང་ན་དག་སྦྱོར་
དང་ཕུགས་དམ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བས་སྒྲ་

མ་དང་སངས་རྒྱུ་གི་སྐུ་ལ་པ་ཡིན་པས་འཛིགས་མི་
དགོས། དམ་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་སྐུ་ལ་པ་ལ་སྤྲོད་གི་
ལས་ངན་སྦྲོང་པས་ལུས་ལ་ན་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་
ཡང་འབྱུང་ལ། བྱུང་བ་དེའང་ནད་ཆ་བ་ཆེན་པོ་ལྟ་
ཅི་སྒྲོས། རུད་དུ་ཁྲུད་པ་ན་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཐོག་
མེད་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ལྷགས་
མས་འདོད་པ་ལྟར་དག་པ་མདོ་ལས་ཡང་ཡང་
གསུངས་པས་ནད་ལ་དགའ་བ་བསྒྲོམ། སེམས་ལ་
སྐྱུག་བསྐྱུལ་བྱུང་ན་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་
པས་སྦྲོང་ཉིད་དུ་འཆར། སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཇི་ཙམ་ཆེ་རུང་
ཆོས་ཉིད་གི་ཡོ་ཡོངས་ཡིན་པས་ཡིད་ཁུམ་པ་མི་
དགོས། དེ་རྣམས་བྱུང་ན་བྱུང་གིས་བཟང་སྟེ་ཉམས་

ལེན་གྱི་གྲོགས་སུ་བྱེད་ཆོག་པས། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་ཆོས་བཞི་མི་སྤངས་ཉམས་སུ་བྱུང་བའི་
གདམས་ངག་གོ། སྦྱིད་གྱི་གཉའ་གཞོན་ཆེན་པོ་
ཡིན། །སྤྱུག་གི་མཇུག་སྤྱད་ཆེན་པོ་ཡིན། །མི་མཁོ་
ཤོས་ནི་འདོད་ཐོག་ཡིན། །ལྷས་ངན་གཡང་དུ་ལེན་
པ་ཡིན། །གཉེན་པོ་ལོག་གཞོན་གྱི་ཆོས་བཞི་སྟེ། །
མཐའ་འཁོབ་འདུལ་ན་དགོས་པ་ཡིན། །འཁོར་ངན་
ལོག་སྐྱབ་བབློད་པ་ལ། །སྦྱིགས་མའི་དུས་སུ་མཁོ་བ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་སེམས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་
ན་ཆོས་མིན་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་བྱེད་འདོད་དུ་འོང་བས།
སྦྱིད་པར་སྦྱོམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་དངོས་པོར་
མ་གྲུབ། སྦྱིད་པར་སྦྱང་བ་ཙམ་དེ་སེམས་ཅན་

ནམས་ལ་སྒྱུན་ནས་ལམ་དུ་ཁྱེད། སྒྱིད་སྒྲུང་དེའི་
དབང་དུ་མི་བཏང་བར་རང་ཆོ་ཐུབ་པར་བྱས་པས་
སྒྱིད་ཀྱི་གཉའ་གཞོན་ཡིན། སྐྱུག་བསྐྱེལ་བྱུང་ན་ཡི་
སྐྱུག་མི་བྱ་བར་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་སྒྲོང་པར་ཡལ།
སྐྱུག་སྒྲུང་དེའི་སྒྲོང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་སྤང་ཞིང་རང་ཆོ་ཐུབ་པར་
བྱས་པས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་གི་མཇུག་སྐྱུད་པ་
ཡིན། །མི་མཁོ་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་དུ་བབ་
ན་བདག་གཅེས་འཛིན་བརྟག་པའི་གྲོགས་བསམ་
ཐོག་འདོད་ཐོག་ཡིན། །བདག་འཛིན་ཁྱོད་ལ་འདི་
རང་མཁོ། འདི་ཅིས་ཀྱང་བརྟག་དུ་ཆུག་ཅིག་སྙམ་
སྟོ་བདེ་འབོལ་གྱིས་བཞག། །ལྟས་ངན་དང་ཆོ་འཕུལ་

བྱུང་ན་ཅི་ལེན། གང་དྲག་སྒྲམ་པའི་རྣམ་རྟོག་སྒྲ་
ཆོག་ས་འཆར། དེའི་ཆེ་འདི་དགོས་ཀྱི་ཡིན། བྱུང་པ་
ལེགས། བདག་གཅེས་འཇིན་འདིའི་སྟངས་དུ་ཉལ་
ངན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིག་སྒྲམ་དུ་སྟེམས་འཕྲིག་
མེད་པར་བཞག། །གཉེན་པོ་གཞན་གྱིས་མ་བྱུང་བའི་
ལོག་གཞན་གྱི་ཆོས་བཞིའོ། །བདག་ནི་སྟོན་གྱི་རྩ་བ་
སྟེ། །རྒྱངས་གྱིས་བསྐྱར་བའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན། །གཞན་
ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཏེ། །ཅངས་ཏེ་ལེན་
པའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན། །གཉེན་པོ་མཇུག་སྟུང་གྱི་ཆོས་
གཉིས་ཏེ། །མཐའ་འཁོབ་འདུལ་ན་དགོས་པ་ཡིན། །
འཁོར་ངན་ལོག་སྐྱབ་བཟོད་པ་ལ། །སྟོགས་མའི་
དུས་སུ་མཁོ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་

སྒྲོ་སྒྲོང་གི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་རང་དོན་རྒྱངས་ཀྱིས་
བསྐྱར་བ་དང་། གཞན་དོན་ཅངས་ཀྱིས་འཇུས་པ་
གཉིས་ལ་འདུས་པས་བྲིད་ཀྱི་མཇུག་དོན་བསྐྱས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ལེན་གྱི་རྩ་བར་བརྩུང་ངོ་། །
ལོག་ཅེར་ལོག་ལ་ཅེར་ཅེར་ལྟོས། །ཤིག་གི་ཤིག་ལ་
འབོལ་ལེ་ཞོག། །དེས་ནི་མི་འཆིང་གྲོལ་བར་འདོད། །
ཅེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཕྱ་རག་གང་
ཤར་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་ནས་སེམས་ཕྱི་རུ་
ཡེངས་ན་ཐ་མལ་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་ལམ་ལོག་
པར་འགྱུར་བས། །ཁ་ནང་དུ་ཆེར་གྱིས་ལོག་ནས་ངོ་
བོ་ལ་གཅེར་གྱིས་བཏྲ། བཏྲས་པས་མ་མཐོང་བའི་
སྒྲོང་ཉིད་དེའི་ངང་དུ་ཤིག་གིར་བཤིག། །སྒྲོད་ཀྱིས་

གློད་ལ་བཞག་པས་རྣམ་རྟོག་ཉོན་མོངས་ཅི་ཙམ་
མང་རུང་མི་འཆིང་ཞིང་རང་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
སུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དོན་དམ་བུང་སེམས་ཀྱི་བསྒྲུལ་རིམ་
སྟིང་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཇོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་གི་བཀའ་སློལ་
ལས་བྱོན་པའི་སྒྲོ་སྒྲུང་གི་གདམས་ངག་བརྒྱད་པ་སོ་
སོའི་བྲིད་སློལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཞུགས་པའི་ཉམས་ལེན་
ཀྱི་གནད་དོན་ཐམས་ཅད་དོན་བདུན་གྱི་གཞུང་
འདིར་འདུ་བས། བྲིད་ཡིག་རྒྱས་བསྟུས་མང་པོ་
དང་། དེ་འཆད་པ་པོ་མཐའ་ཡས་པར་བཞུགས་པ་
ལས། བྱད་པར་འཕགས་པ་རྒྱལ་སྤྲས་རིན་པོ་ཆེ་
ཐོགས་མེད་ཞབས་དང་། རྗེ་བརྩན་ཀུན་དགའ་སྟིང་
པོའི་བྲིད་ཡིག་དག་ལས་བྲིད་རྩལ་ཞིབ་མོར་ཐོབ་

པས་སྒྲེས་ཆེན་བྱང་གི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཉིང་ཁུ་
གཅིག་དུ་བསྐྱས་ཏེ་ལས་དང་པོ་པས་གོ་སྒྲ་གཙོར་
བརྟོན། གཞན་ཡན་གྱི་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཁོ་ནས་
འདུས་གསལ་དུ་བསྒྲེབས་པའོ། །

མདོ་སྒྲགས་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །

དམ་ཆོས་ཀྱན་གྱི་སྟོང་པོའི་བཅུད། །

ཟབ་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲང་བདེ་བ། །

ཁྱིད་ཚུལ་ཀྱན་ལས་མད་དུ་བྱུང་། །

ཟབ་ཆོས་འདི་འདྲ་ཐོས་པ་དཀའ། །

ཐོས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དཀའ། །

འདི་སྟོང་བསོད་ནམས་ནོར་ལྗན་པ། །

དེང་སང་ས་སྟངས་གསེར་བཞིན་དགོན། །

དེས་ན་སྤྲོ་མང་ངལ་བའི་རྒྱ། །

འོན་ཀྱང་གཞན་ཕན་ལྷན་བསམ་གྱིས། །

འདི་བྱས་དགོ་བས་ལུས་ཅན་ཀྱང། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་གཉིས་འབྱོང་བར་ཤོག། །

ཅེས་པའང་རང་སྤྱོད་ལྟ་རིག་པ་ཀམ་མཐུ་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་རིང་ནས་
བསྐྱལ་ཞིང་ཉེ་ཆར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་འཕྲོག་པའི་
འདུན་པས་གཡར་དམ་འཆའ་བ་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་ཀམ་
ཐབས་མཁས་རྣམ་རྟེན་དང་། སྤྱ་མ་ཀམ་ངེས་དོན་སོགས་སྤྱལ་ལ་
གཞིལ་བའི་སྤྱལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་སུ།
བཞེད་བསྐྱལ་ནན་ཅར་གྱི་དོར། བྱམས་མགོན་ཀམ་སི་དུའི་
འབངས་སྤྱོད་གོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་དཔལ་སྤྱངས་ཡང་དཔེན་ཀྱན་
བཟང་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་གླིང་དུ་སྤྱར་བ་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་
ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག །དགོ་ལེགས་འཕེལ། །